

СТАНОВИЩЕ

от: проф. дбн Климента Николава Демирева

по конкурс за заемане на академичната длъжност „професор”
по направление 4.3. биологически науки (01.06.16 физиология на растенията)
съгласно обявата в ДВ бр. № 62/ 12.08.2011 г.
за нуждите на секция „Фотосинтеза“
към Института по физиология на растенията и генетика (ИФРГ) при БАН
с единствен кандидат: доц. д-р Цонко Деков Цонев

Документите са акуратно направени и отговарят на изискванията на Закона за развитието на академичния състав и на Правилника за приложението му, а така също и на правилниците на БАН и ИФРГ. Представените материали за участие в конкурса включват **117 публикации с общ ИФ 100.79**. Това е една значителна с високо качество научно-изследователска продукция, която е извършена с голямо старание и упоритост в **продължение на 35 години**. Петдесет (50) статии от общия брой са публикувани в международни списания с ИФ, 4 – в международни списания без ИФ, 39 статии са публикувани в български списания, а 24 статии са в пълен текст в сборници от конгреси, симпозиуми и конференции у нас и в чужбина. Голяма част от статиите с ИФ са публикувани в известни реномирани чуждестранни списания като Plant Physiology, Journal of Experimental Botany, Plant Cell Physiology, Environmental Pollution, Annals of Botany, Biochemistry, Physiologia Plantarum, Journal of Plant Physiology, Photosynthesis Research – списания с ИФ над 2.5 до 6.5, в които публикуването на научни резултати не е лека работа. Представено е и едно учебно пособие върху „Съвременни методи за анализ в растителната физиология” на Акад. Издателство на ВСИ, Пловдив, 1997. В 17 публикации доц. д-р Цонев е на първо място. Представените за участие в конкурса **шестдесет (60) статии с общ ИФ 86.863 са публикувани след хабилтацията (1992 г.)**, като от тях 42 статии са публикувани в чуждестранни списания с ИФ, 2 – в чуждестранни списания без ИФ и 16 - пълен текст в сборници от конгреси, симпозиуми и конференции у нас и в чужбина. Наукометричните показатели на доц. д-р Цонев значително превишават изискванията в Правилника на ИФРГ за академична длъжност „професор”. Във всички представени от кандидата публикации са включени изследвания в областта на фотосинтезата, които изясняват механизмите на адаптация на фотосинтетичния апарат на растенията към специфичните условия на околната среда и устойчивостта на този

апарат към абиотичен стрес. Тези изследвания напълно съответстват на направлението на конкурса за нуждите на секция „Фотосинтеза” при ИФРГ. Доц. д-р Цонев в своето научно творчество търси лимитиращите звена, водещи до понижена фотосинтетична продуктивност при неблагоприятни условия. Изследва и възможността за протекторно действие на някои фитохормони върху фотосинтетичната активност при стрес. Използва различни неинвазивни методи за анализ на газообмена на растенията, пътищата на дифузия на CO₂ от околния въздух до хлоропласта, както и на активността на Фотосистема II. Прилага също методите на математическото моделиране. Доц. д-р Цонев разработва нови методични подходи за изучаване на влиянието на факторите на околната среда върху фотосинтетичната активност на растенията и оценява физиологичното им състояние. Експериментите са извършени лично от кандидата при използване на модерна съвременна апаратура. Придобитата квалификация на инженер по автоматизация на производството на доц. д-р Цонев през 1973 г., неговата преквалификация като биолог от 1988 до 1990 г., успешните специализации във Великобритания, Португалия, Италия и Япония, стабилните умения за работа с компютър, безкрайното трудолюбие, голямата отзивчивост и компетентност му дават възможност да бъде търсен като незаменим партньор в научните изследвания на редица колеги не само у нас (от ИФР, ИГ, СУ, ПУ и др.), но и в чужбина. Участва в 14 международни (в 4 като ръководител и в 10 като съизпълнител) и 7 национални проекти (в 3 като ръководител и в 4 като съизпълнител). Той има безспорни научни приноси в резултат на фундаменталните му изследвания свързани със светлинно-индуцираните промени във фотосинтетичния апарат и механизмите на фотоинактивация и фотозащита, както и при изучаване на промените във функционалната активност на фотосинтетичния апарат под влияние на абиотични стресови фактори, действащи самостоятелно или в комбинация, при установяване на възможности за преодоляване на неблагоприятните ефекти с помощта на растежни регулатори. Не случайно публикуваните статии на доц. д-р Цонев са получили широк отзвук в научната литература. **Забелязани са впечатляващ брой цитирания - общо 971**, от които само 51 са от български автори. Някои от статиите са цитирани над 10 и много повече пъти. Той има и **двама успешно защитили докторанти**.

Познавам доц. д-р Цонев от неговото постъпване на работа в института, неговото развитие като учен с висока квалификация и придобит административен опит като ръководител на лаборатория и заместник директор на института. Той е утвърден

специалист в неговата област, изключително търпелив, толерантен, отзивчив и същевременно отговорен по отношение на ангажиментите си.

Въз основа на представените материали по конкурса с ясно очертана тематика и значимост, голямата научна продуктивност и цитируемост на публикуваните статии ми дават основание да считам, че **доц. д-р Цонко Деков Цонев не само отговаря, но надвишава изискванията от Правилника на МОМН и БАН за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника приет с решение на НС на ИФРГ при БАН за заемане на академичната длъжност „професор” по направление биологически науки (01.06.16 физиология на растенията) за нуждите на секция „Фотосинтеза“ към същия институт.**

21 ноември 2011 г.

Подпис:.....
(Проф. дбн Климентина Н. Демирева)